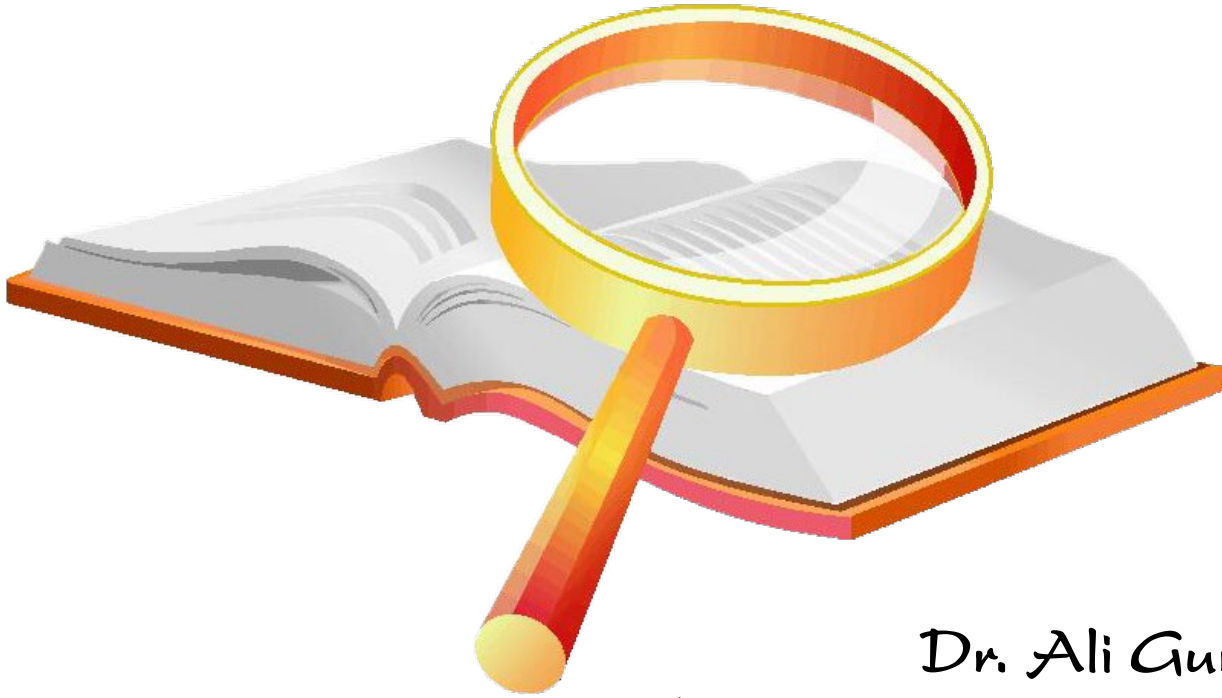

Bilimsel Araştırma Yöntemleri

Bilim bize gerçeği vadeder, barışı ya da mutluluğu değil..!

Gustave Le Bon

Dr. Ali Gurbetoğlu
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

5. Nitel Araştırmalar

5.1. Nitel Araştırma Nedir?

5.2. Nitel Araştırmada Amaç Nedir?

5.3. Başlıca Nitel Araştırma Modelleri

5.4. Nitel Araştırmalarda Veri Türleri

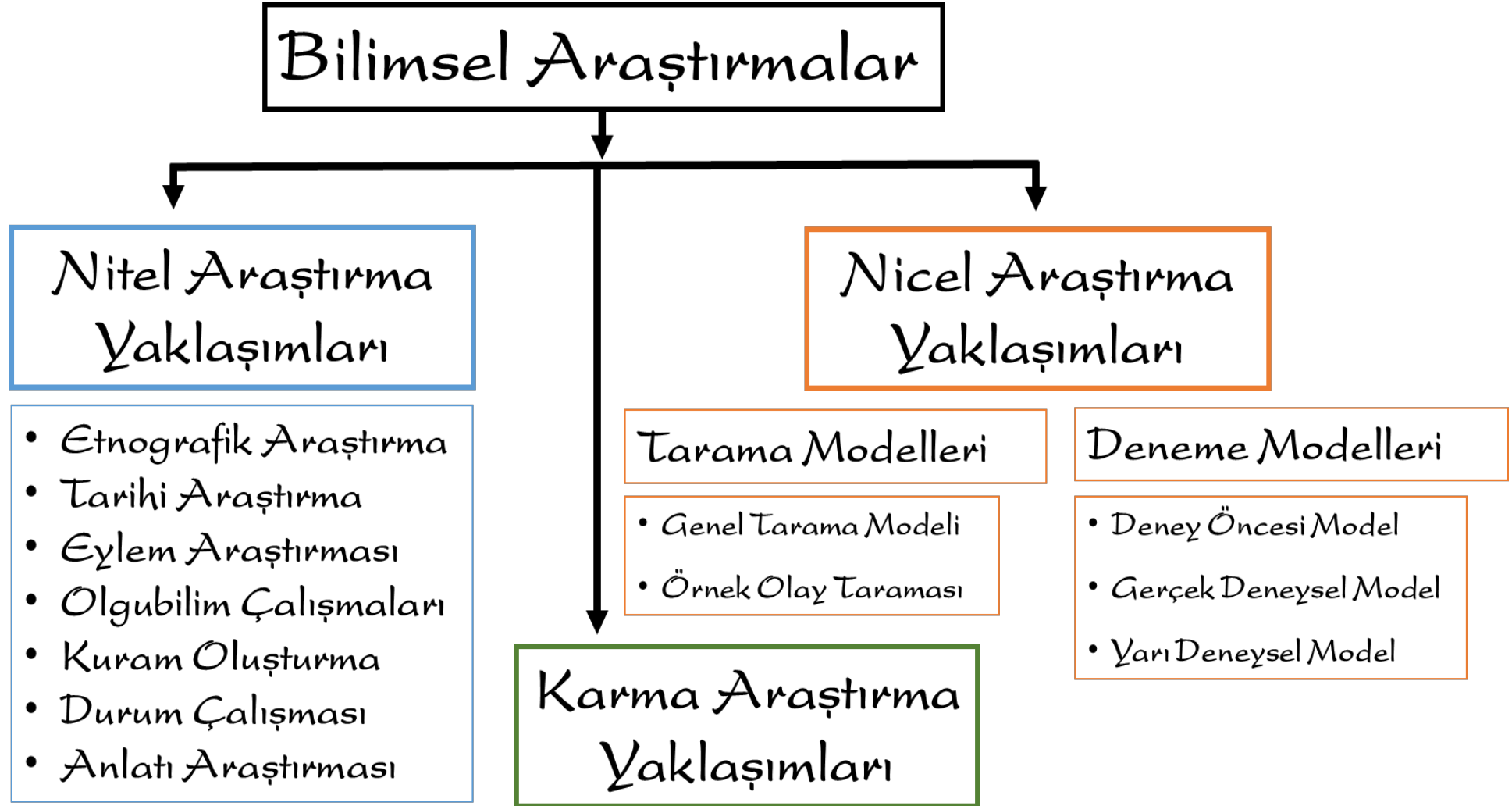
5.5. Nitel Araştırmalarda Veri Toplama

5.6. Nitel Araştırmalarda Sistemati 

5.7. Nitel Araştırmalarda Veri Analizi

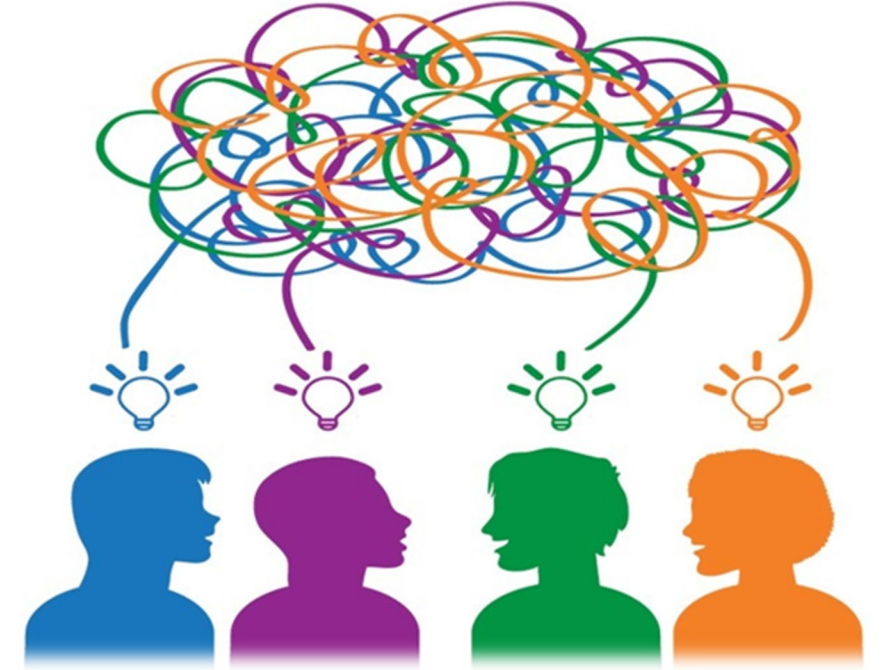
5.8. Nitel-Nicel Karşılaştırması

5.9. Karma Araştırmalar

5.1. Nitel Araştırma Nedir?

- İnsan ve grup davranışlarında “**niçin**” sorusunun cevabını bulmaya yönelik araştırmalara **nitel** (*qualitative*) **araştırma** denir.
- Nitel araştırma, bir konuda “**niteliğin araştırılması**” esastır.
- Genellemenin öncelikli amaç olmadığı, nitel ölçme yöntemlerinin (gözlem, görüşme) kullanıldığı, kavram ve kuram oluşturmaya yönelik modellerdir.
- Bu bakımdan **nitel araştırmalar**; gözlem, görüşme ve analiz yoluyla algıların ve olayların doğal ortamda, gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik araştırmalardır.

- Nitel araştırmaların temel farklılığı, araştırma sürecinde ***elde edilen verilerin nitel veriler*** olmasıdır.
- **Bu tür veriler**, nicel araştırmalarda olduğu gibi çoğu defa **sayılarla indirgenemez**.
- Bununla birlikte nitel yöntemlerle toplanan veriler üzerinde bazı ***sayısal analizler yapmak mümkündür***.
- Nitel araştırmalarda **temel amaç**, sayılar yoluyla sonuçlara ulaşmak değil, okuyucuya araştırılan konuyla ilgili, **betimsel ve gerçekçi bir resim sunmaktır**.
- Nitel araştırma doğası gereği, araştırma sürecinin çeşitli aşamaları arasındaki karşılıklı ***etkileşimi, esnekliği ve ilişkiyi*** ön plana çıkarmayı amaçlar

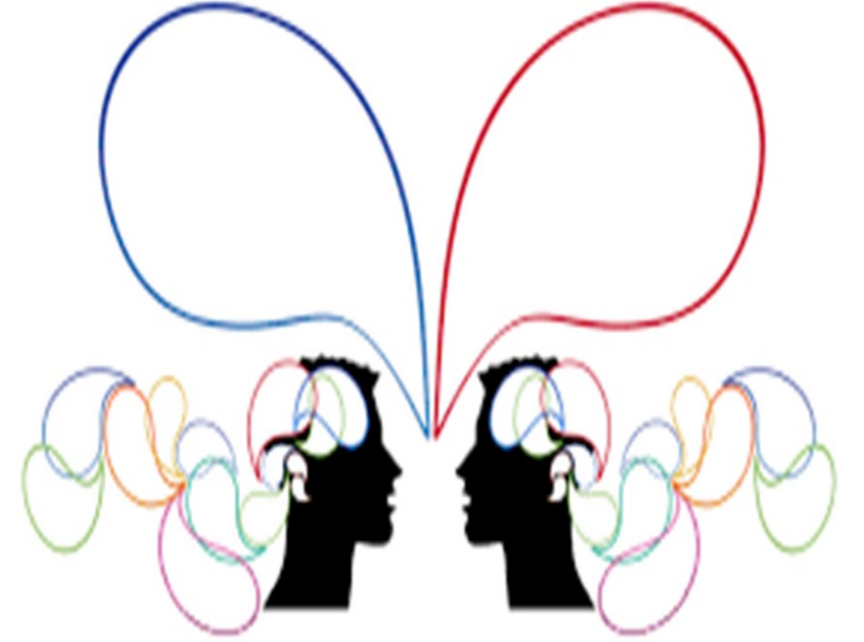
- Sosyal bilimler alanında psikoloji, sosyoloji, antropoloji, eğitim gibi insan ve toplum davranışları bu yolla incelenmektedir.
- Bu amaçla gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemleri kullanılır.
- İnsan ve toplum davranışlarını sayılarla açıklamak zordur. Ölçümler, kaç kişinin nasıl davrandığını gösterir, ama “***niçin?***” sorusuna **cevap veremez**.

- **Niteliksel yöntem;**

- insan ve grup davranışlarının sebebini (niçin) anlamaya yöneliktir.
- psikoloji, sosyoloji, antropoloji, eğitim gibi sosyal bilim alanlarında insan ve toplum davranışlarını inceleyen yöntemlerdir.

5.2. Nitel Araştırmada Amaç Nedir?

- İnsanlar toplumsal dünyalarını nasıl oluşturduğunu anlamak ve içinde yaşadıkları toplumsal dünyayı nasıl algıladıklarını yorumlamaya çalışmaktır.
- **Nitel araştırma ile;**
 - niçin?
 - nasıl?
 - ne şekilde
 - sorularına cevap aranır.
- **Nitel araştırmada sorular:**
 - İnsanlar niçin böyle davranır?
 - Yargılar ve davranış nasıl oluşur?
 - İnsanlar çevrelerinde olup bitenden nasıl etkilenir?
 - Kültürler niçin ve nasıl gelişir?
 - Sosyal gruplar arasındaki farklar nelerdir?

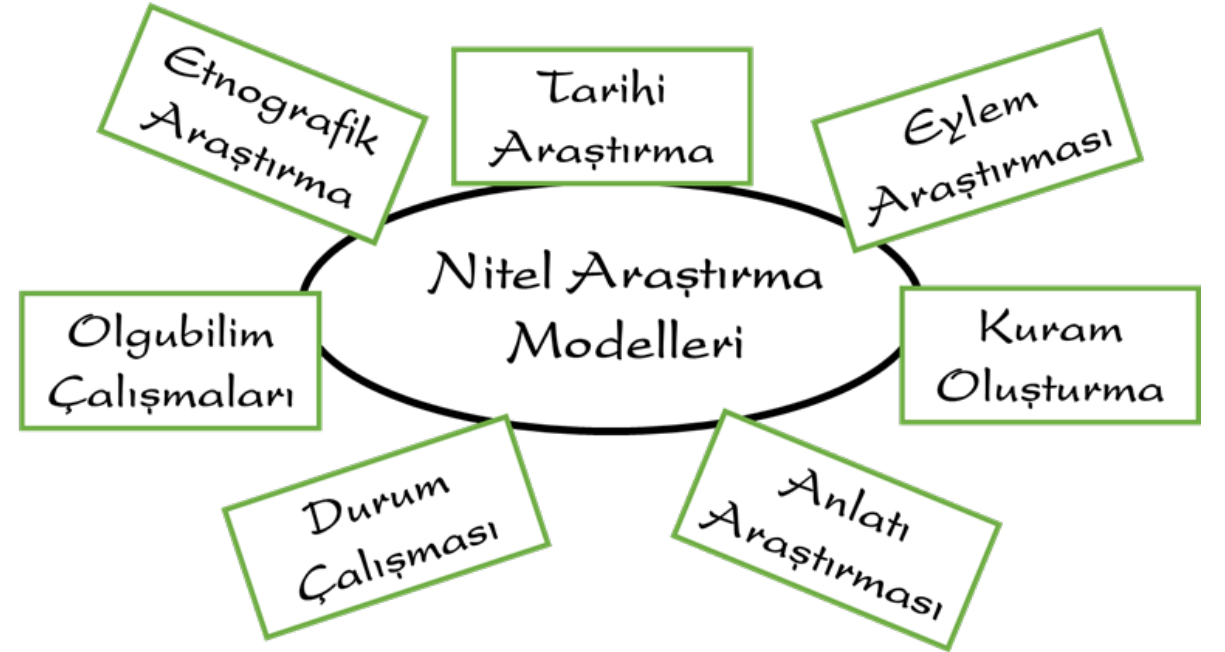
[Geri Dön](#)

5.3. Başlıca Nitel Araştırma Modelleri

- Araştırma modeli (deseni) araştırmanın yaklaşımına ve bu yaklaşım çerçevesinde çeşitli aşamaların tutarlı şekilde uygulanmasına rehberlik eden stratejidir.
- Araştırma deseni yerine araştırma geleneği, araştırma yaklaşımı, araştırma stratejisi gibi kavramlar da kullanılabilir.

Başlıca Nitel Araştırma Modelleri

- a. Etnografik Araştırma
- b. Tarihi Araştırma
- c. Eylem Araştırması
- d. Olgubilim Çalışmaları
- e. Kuram Oluşturma Çalışmaları
- f. Durum Çalışması
- g. Anlatı Araştırması

a. Etnografik Araştırma (Kültür Analizi)

- Antropologlar tarafından geliştirilmiş olup bir grubun kültürünü tanımlama, betimleme ve yorumlama araştırmalarıdır.

- Bir halkın, bir kültür grubunun gelenekleri, inançları, birbiriyle bağlantıları böyle bir araştırmayla incelenir.
- Kültür, doğası gereği standardize edilmiş veri toplama araçlarıyla ölçülemez, gözlenir, yaşanır hissedilir.
- Bu amaçla bir grubun davranışlarını doğrudan gözleyerek gözlemlere dayalı betimlemeler yapılır.
- Amaç, grup üyeleriyle doğrudan ilişkiler kurarak kültürel yapılarını oluşturan davranış ve deneyimleri açıklamaktır.
- Bireyleri ve ilişkili başka kişileri gözlemleyerek görüşme yaparak günlük deneyimleri belgeleme ve tasvir etme üzerinde durulur.
 - Örneğin orta 2. sınıf öğrencilerinin matematik dersine katılım düzeylerinin belirlenmesi amacıyla araştırma yapılması gibi...

b. Tarihi Araştırma

- **Geçmişte yaşanmış olayların araştırılması**, ortaya çıkarılması ve açıklanması için kullanılan yöntemdir.

- Tarihi olaylar, doğa bilimleri gibi tümdengelim ve tümevarım yöntemleriyle kavranamaz.
- Çünkü doğa bilimlerin ilgilendiği konuların doğruluğu deneyle ortaya konabilirken **tarih bilimi için deney, uygulanabilecek bir yöntem değildir.**
- Bu bakımdan dönemin dokümanları dikkatle incelenerek ya da o dönemde yaşamış kişilerle görüşmeler yapılarak problemde "**Geçmişte ne oldu?**" sorusuna cevap aranır.
- Tarihi araştırmalarda doğruluğun sağlanması önemli bir sorundur.
- İncelenen dokümanların ya da görüşülen kişilerin gerçekten araştırılan döneme ait olmasının ve **dokümanların** ya da **bireylerin söylediklerinin doğru** olup olmadığının araştırılması gerekir.

- O nedenle tarihsel araştırmalar; 5 T (tarama, tasnif, tahlili, tenkit, terkip) aşamasında gerçekleştirilir.
 - **Tarama:** Olayların açıklanmasında yardımcı olacak verileri ihtiva eden kaynakların araştırılmasıdır.
 - **Tasnif:** Sınıflandırmadır. Toplanan verilerin araştırma taslağına uygun şekilde sınıflandırılmasıdır.
 - **Tahlil:** özömleme anlamındadır. Toplanan verilerin özömlenmesi sürecidir.
 - **Tenkit:** Eleştiri anlamındadır. Toplanan verilerin olayı açıklama kabiliyeti, olayla ilgisi bakımından olumlu-olumsuz yönlerini ortaya koymaktır (hermenotik).
 - **Terkip:** Sentez anlamındadır. Toplanan verilerin uygun şekilde sentez edilerek sonucun ortaya konulması aşamasıdır.

c. Eylem Araştırması (Aksiyon)

- Eylem araştırması, mevcut bir problemi çözmek için başlatılan ve problem çözülene kadar devam ettirilen bir araştırma türüdür.
- Bu araştırma sosyal etkileşimin bulunduğu her kurumda gerçekleştirilebilir.

- Temel amaç, bir durum yahut ortamdaki sorunları ortaya çıkarmak ve en uygun çözümler sunmaktır.
- Bunun için; **sorunu fark etme, sebepleri üzerinde düşünme**, çözüm için **harekete geçme** gibi üç aşamalı bir çaba gösterilir, bu aşamalar süreç içerisinde tekrar tekrar şekillenebilir.
- Araştırmacı ilk iki aşamayı geçerek çözüme odaklanıp eyleme geçtiği bir sorun için nedenleri tekrardan düşünüp eylemini yeniden şekillendirebilir.

- Eğitimde kullanımı ise;
 - **sınıfta yaşanan problemlerin** çözümüne ya da
 - görülen **eksikliklerin iyileştirilmesine** yönelik araştırmalardır.
- Bu durumda genellikle araştırmayı dersin yürütücüleri (öğretmen) gerçekleştirir.
- Hatta, öğretmenlerin kendi yaşantılarından yahut arkadaşlarının deneyimlerinden yola çıkarak yazıya dökmeden sınıflarında gerçekleştirdikleri iyileştirmeler de bu türden sayılır.
 - Örneğin, matematik öğretiminde kullanılan yöntemleri gözden geçirip bunların başarıyı neden yükseltemedikleri üzerinde düşünmek ve en yüksek başarıyı sağlamak için daha etkili bir yöntemi uygulamaya koymak bu türdendir.
- Eylem araştırması nitel yaklaşımlar arasında yer alsa da **veri toplama** araçları **nitel** ya da **nicel** araçlardan olabilir.

d. Olgubilim Çalışmaları (Fenomenoloji)

- **Olgubilim (fenomenoloji);** doğada var olan ve **doğrudan yahut dolaylı olarak gözlenebilen nesne, durum ve olay**lardır.

- Kişinin **özel yaşantısı**yla dış dünyayı doğrudan yahut dolaylı olarak **gözlemesi**, bilgi sahibi olunan ancak **derinlemesine bilinmeyen olguların incelememesidir**.
 - Olgulara ilişkin yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmak için görüşmeler yapılır, bunun için olguyu deneyimlemiş insanlara ulaşmak esastır.
- Fenomenler; olaylar, durumlar, deneyim veya kavramlar olabilir.
- Araştırmacı görüşülen bireyle güvene dayalı bir etkileşim ortamı oluşturmalıdır.
 - Örneğin; 6. sınıf öğrencilerinin matematiğe karşı olumsuz tutumlarının sebeplerinin araştırılması gibi...
- Olgubilim araştırmaları kesin ve genellenebilir sonuçlar ortaya koymayabilir.

e. Kuram Oluşturma alışmaları (Gömölü Teori)

- Sistematik olarak toplanıp analiz edilen verilere dayalı olarak kuram geliştirme biçimidir.

- Bir kuramın oluşması sürekli bir şekilde gerçekleştirilen karşılaştırılmalı analizlere bağıdır.
- Araştırmada **veri kaynakları**, araştırmanın odaklandığı **olguyu yaşayan** ve bu olguyu yansıtabilecek **birey** ya da **grup**lardır.
- Toplanan verilerin analizi, veri toplama aracının esnek ve sürekli bir değişime açık olmasını gerektirir.
- Araştırmacı veri toplarken veya yorumlarken verilerin içine gömölü olan teoriyi ortaya çıkartır ve araştırma boyunca yeni kavram ve teorilere ulaşabilir.
 - Örneğin; öğrencilerin kesirlerde bölme işlemi yaparken kullandıkları yöntem ve modellerin incelenerek kesirlerle bölme işleminde kullanılabilecek farklı bir yöntemin belirlenmesi böyledir.

f. Durum Çalışması (Case Study)

- Özel bir durumun derinlemesine incelenmesi olup *örnek olay*, *özel durum çalışması*, *vaka çalışması*, *olay inceleme* gibi farklı isimlerle de bilinmektedir.
- **Durum çalışmaları**; bir ya da daha fazla olayın, ortamın, programın, sosyal grubun ya da diğer ***birbirine bağlı sistemlerin derinlemesine incelendiği yöntem***dir.
- Bilgi toplama, toplanan bilgileri organize edip yorumlama ve araştırma bulgularına ulaşma gibi basamakları içeren sistematik bir yöntemdir.
- **Amaç**, olayı meydana getiren ***ayrıntıları tanımlamak*** ve görmek, bir olaya ilişkin olası ***açıklamaları geliştirmek***, bir olayı değerlendirmektir.
 - Örneğin, ilkokul 2. sınıf öğrencilerin eldeli toplama işleminde yaşadıkları sorunların belirlenmesi çalışması gibi...
- Durum çalışmaları için en uygun sorular ***nasıl***, ***niçin*** (veya neden) ve ***ne*** sorularıdır.
 - Örneğin; Kolej öğrencileri diğer öğrencilere oranla neden daha başarılıdır?
 - Öğretim üyeleri üniversite öğrencilerinin performanslarını nasıl değerlendirmektedir?

- Örnek bir durum çalışması problemi ve alt problemler;

- Mesleğe yeni başlamış öğretmenlerle, deneyimli öğretmenler arasında kesirli sayıları öğretmede kullandıkları yöntemler açısından farklılıklar var mıdır?
- Genç öğretmenlerin en çok kullandığı öğretim strateji ve yöntemleri nelerdir?
- Deneyimli öğretmenlerin en sık kullandığı öğretim strateji ve yöntemleri nelerdir?
- Genç ve deneyimli öğretmenler arasında öğretim strateji ve yöntemleri tercihinde nasıl bir farklılık (veya benzerlik) vardır?

9. Anlatı Araştırması (Biyografi)

- Anlatı araştırmaları, insanların bir konuya veya duruma ilişkin deneyimlerini yaşamış oldukları hikayeler ile inceler.
- Anlatı, bir ya da iki kişiyle gerçekleştirilir; süreç boyunca konu üzerinde kişilerin deneyimlerine detaylı olarak yer verilir.
- Olaylar ardışık (kronolojik) olarak düzenlenir, olaylar arası ilişkiler kurulur, böylece okuyucunun bir fikir edinmesi sağlanır.
- Otobiyografi, biyografi, hayat hikayesi ve kişisel hikaye çalışmaları bu türdendir.
- Anlatı araştırmalarında veri toplamada genellikle mülakat (görüşme), gözlem, doküman (yazılı, sesli, görüntülü), fotoğraf gibi araçları kullanılır.
- Bu türde, kişilerin deneyimleri ve birinci ağızdan aktarımları çok önemlidir.
- Anlatı çalışmaları bir konuyu genelleme amacı gütmeyen, bireylerin öznel deneyimini çeşitli boyutlardan inceleyip okuyucuyla paylaşmayı hedefler.
- Bu nedenle araştırma yöntemi olduğu kadar sanatsal bir yönü de olduğu söylenebilir.

Nitel Araştırmalar

Avantajları

- Özel durumun “gerçekliğini” yansıtır.
- Farklı faktörlerin anlaşılmasını sağlar.
- Araştırmanın sonuçlarının uygulanabilirliği daha yüksektir.

Sınırlılıkları

- Deneklerin yaşadıkları deneyimleri olduğu şekliyle ifade etmeleri zordur.
- Verilerin analizinde bireylerin önyargı da yer alır

5.4. Nitel Araştırmalarda Veri Türleri

- Nitel araştırmada **üç tür veri** toplanır.
- Bunlar;
 - algılar,
 - çevresel veriler
 - süreçle ilgili veriler
- Nitel araştırmalar için gerekli olan bu üç tür veri;
 - görüşme,
 - gözlem ve
 - yazılı doküman incelenmesiyoluyla elde edilir.

5.5. Nitel Araştırmalarda Veri Toplama

1. Gözlem

- Katılımcı olarak gözlem notları
- Gözlemci olarak

2. Görüşme

- Yapılandırılmamış
- Yapılandırılmamış
- Kasete kayıt
- Odak grup görüşmesi

3. Görsel materyaller

- Film ve video kayıt
- Elektronik kaynaklar
- Ses kayıtları

4. Dokümanlar

- Araştırma süresince tutulan kayıtlar
- Katılımcıların tuttukları kayıtlar
- Katılımcıların kişisel mektupları
- Genel doküman analizleri
- Otobiyografi ve biyografiler
- Fotoğraf ve video kayıtları

5.6. Nitel Araştırmalarda SistematiK

Nitel araştırmalarda izlenen
başlıca aşamalar şöyle
sıralanabilir:

Probleminin belirlenmesi,

Kuramsal- kavramsal çerçevenin oluşturulması,

Araştırmanın temel sorusunun belirlenmesi,

Araştırma alanının (örneklem-çalışma grubu) belirlenmesi,

Araştırmacının rolünün belirlenmesi,

Veri toplama strateji ve araçlarının belirlenmesi,

Verilerin toplaması (görüşme, gözlem, belge vs.),

Verilerin analizi, bulguların betimlenmesi ve yorumlanması,

Sonuçların sınırlanması ve gruba genellenmesi,

Araştırma sonuçların raporlanması.

5.7. Nitel Araştırmalarda Veri Analizi

- Nitel araştırmanın son ve en fazla güçlük çekilen aşaması veri analizidir.
- Doküman incelemesine dayalı her araştırma, veri analiz aşamasında, bir takım yeni yaklaşımlar gerektirir.
- Bu nedenle araştırmacının, kendi araştırmasına esas olacak bir veri analiz planı geliştirmesi zorunludur.
- Genel olarak, veri analizinde, betimleme, analiz, yorumlama süreçleri izlenir:
 - **Betimleme:** Araştırmada toplanan verilerin, araştırma problemine ilişkin olarak neler söylediği, araştırma konusuyla ilgili ne tür bilgiler ortaya koyduğu üzerinde durulur.
 - **Analiz:** Araştırma için toplanan veriler arası anlamlı ilişkilerin ortaya çıkarılması sürecidir.
 - **Yorumlama:** Araştırmanın veri seti üzerindeki çalışmalar sonucunda, elde edilen bilgilerin ne anlama geldiği sorusunun, araştırmacı tarafından cevaplanmasıdır.

- Veri analizinde esas amaç “anlam” arayışıdır ki, anlam, bulgular ilişkisel biçimde yorumlanmasıyla elde edilir.
- Verilerin anlamlandırılması, aynı zamanda, öznel bir süreçtir ve bu nedenle yorumların mutlak nesnelliği iddia edilemez.
- Veri analizini “**betimsel analiz**” ve “**içerik analizi**” olmak üzere başlıca iki grupta ele alınır:

a.Betimsel Analiz

- Betimsel analizde önce, elde edilen veriler mantıklı ve anlaşılır bir biçimde betimlenir.
- Daha sonra, bu betimlemeler yorumlanır, neden sonuç ilişkileri incelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır.
- Betimsel analizde, anlatılara sık sık yer verilir.
- Bu tür bir analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır.

Betimsel analiz dört aşamadan oluşur:

- 1. Analiz için bir çerçeve oluşturma:** Araştırma sorularından ve araştırmanın kavramsal çerçevesinden yola çıkılarak, veri analizine esas teşkil edecek bir çerçeve oluşturulur. Bu çerçevede, verilerin hangi temalar altında organize edileceği ve sunulacağı belirtilir.
- 2. Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi:** İlk aşamada oluşturulan tematik çerçeveye göre, elde edilen veriler okunur ve anlamlı ve mantıklı bir biçimde organize edilir.

- 3. Bulguların tanımlanması:** Organize edilen veriler tanımlanır ve gerekli yerlerde metin içinden doğrudan alıntılarla desteklenir.
- 4. Bulguların yorumlanması:** Bu safhada tanımlanan bulguların açıklanması ve anlamlandırılması yapılır, bulgular arasında, neden sonuç ilişkilerinin açıklanması ve gerekirse farklı olgular arasında karşılaştırma yapılması yoluna gidilebilir.

2. İçerik Analizi

- İçerik analizinin pozitivist metodolojiye dayalı bir tür ampirik-analitik yöntem olduğu söylenebilir.
- Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde, daha derin bir işleme tabi tutulur.
- Amaç, betimsel yaklaşımla fark edilmeyen kavram ve temalar içerik analiziyle keşfedilmesidir.
- Araştırmacı, betimsel analizle "**anlam arayışını**", metin içerisinde kullanılan kavramlar ve semboller üzerinden yapacağı karşılaştırmalarla sürdürür.
- Keşfetmek istenilen sembol ve anlamların objektif ve sistematik kodlamaları yapılarak metinde gizil olan semiyotik (işaretler ve onların ifade ettiği anlamlar arasındaki ilişki) keşfedilir.
 - Metinde geçen bazı anahtar cümle, kavram, sembollerin tekrarlanma sıklıkları, onlara yüklenen anlam açısından yorumlanması böyledir.

5.8. Nitel-Nicel Karşılaştırması

- Nitel araştırmalar yorumlayıcı, rölativist (subjektivizm) karakterdedir.
- Nitel yaklaşımda gerçekliğin zaman ve kültüre bağlı bir olgu olduğu varsayılır.
 - Çok sayıda değişkenden çok azı, kontrol ve ölçmeye imkan verdiği için sonuçlar nesnellikten uzaktır.
- Nicel araştırmalar ise pozitivist (objektivizm) karakterlidir.
- Nicel araştırmalarda; insandan ve kültürden bağımsız doğruları keşfetmek ve genelleştirmek amaçlanır.
 - Bu bakımdan değişkenleri sınırlı ve sonuçları nesneldir.

<i>Nicel araştırma</i>	<i>Nitel araştırma</i>
1. Gerçeklik nesneldir, öznenen bağımsızdır, sonuçlar evrensel kurallar olarak genellenir. 2. Asıl olan yöntemdir, örneklem seçimi, geçerlik, güvenirlik esastır. 3. Değişkenler kesin sınırlarla belirlenir, bu değişkenler arasındaki ilişkiler ölçülebilir. 4. Araştırmacı olay ve olgulara dışarıdan bakar, nesnel bir tavır geliştirir. 5. Genelleme yapılır, sonuçlara ilişkin tahmin kullanılır. 6. Deney, manipölasyon ve kontrol vardır. 7. Standardize edilmiş veri toplama araçları kullanılır. 8. Parçaların analizi esastır. 9. Uzlaşma ve norm arayışı vardır. 10. Veriler sayısal göstergelere indirgenir. 11. Olay ve olguların dışında kalmak, yansız ve nesnellik gerekli ve mümkündür.	1. Gerçeklik özneneldir, araştırmacı tarafından kültüre ve zamana bağılı olarak oluşturulur. 2. Asıl olan çalışılan durumdur, olay ve olgular değişebilir, bu araştırmanın desenine de yansır. 3. Değişkenler karmaşık ve iç-içe geçmiştir, bunlar arasındaki ilişkileri ölçmek zordur. 4. Araştırmacı olay ve olguları yakından izler, katılımcı bir tavır geliştirir. 5. Ayrıntılı betimleme yapılır, sonuçlar yorumlanır. 6. Kendi bütünlüğü içinde ve doğal gelişir. 7. Araştırmacı kendine ait veri toplama aracı kullanılır. 8. Örüntülerin ortaya çıkarılması önemlidir. 9. Çokluluk ve farklılık arayışı vardır. 10. Veriler derinlemesine betimlenir. 11. Olay ve olgulara dahil olunur, öznellik vardır ve empati kurulur.

5.9. Karma Araştırmalar

- Karma yöntemin temel unsuru, nitel ve nicel verilerin birlikte kullanımudur.
 - Bu yöntem bir araştırmanın, hem nitel hem de nicel verilerin toplanıp analiz edilmesine dayanır.
 - Ancak, nitel ve nicel yöntemlerin basit bir birleşimi olarak görölmemelidir.
 - Hedef, bu iki yöntemin güçlü yanlarının birbirini desteklediği kapsamlı bütünlük oluşturmaaktır.
 - Araştırma sorularına dayalı olarak hem nitel hem de nicel verilerin ikna edici ve titiz bir şekilde toplanıp analiz edilmesine dayalıdır.
- Araştırmanın vurgusuna göre veri türlerinden birine veya her ikisine öncelik verilir.
- Aynı anda iki veri türünü, birini diğerinin içine yerleştirerek veya sırasıyla birini diğerinin üzerine inşa ederek birleştirmek şeklinde harmanlama yapılır.

Neden Karma Yöntem?

- Araştırma bulgularını genelleme ihtiyacı, çalışmayı ikinci bir yöntemle güçlendirme ihtiyacı, bulguları derinlemesine geliştirme ihtiyacı gibi gerekçeler Karma Yöntemi gündeme getirmiştir.
- Birbirini destekleyici olarak nitel veriler sayılarla güçlendirildiği gibi sayısal veriler de nitel verilerle güçlendirilmiş olur.

Nasıl Yürütülmeli?

- Önce karma yöntemin nasıl uygulanacağı açıklanmalıdır.
- Araştırma soruları (nitel) ve hipotezler (nicel) için verilerin nasıl toplanacağı (örneklem-çalışma grubu) belirlenmelidir.
- Her iki tür verinin nasıl analiz edileceği açıklığa kavuşturulmalıdır.
- Araştırmanın temel vurgusuna göre öncelikli veri türü belirlenmelidir.

Her arayan bulmaz ama bulanlar arayanlardır..!

